

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. D.**, proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v B., Krajský dopravný inšpektorát**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRP-P-229/DI-Sk-2006 zo dňa 2. novembra 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 91/07-23 zo dňa 12. decembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 S 91/07-23 zo dňa 12. decembra 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. KRP-P-229/DI-SK-2006 zo dňa 2. novembra 2006 v spojení s rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. č. p.: ORP-P-702/DI-BCP-2006-IV zo dňa 30. augusta 2006 zmenil v časti týkajúcej sa výroku o zákaze činnosti viesť motorové vozidlá tak, že žalobcovi ukladá zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRP-P-229/DI-Sk-2006, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v B., ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOP) a bola mu uložená sankcia vo forme pokuty vo výške 7000 Sk a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov. Žalobca v žalobe uviedol, že od začiatku vyšetrovania nenamietal spáchanie skutku a prekročenie najvyššej dovolenej rýchlosti 40 km/h o 24 km/h, ktoré odôvodnil tým, že ako taxikár viezol zákazníčku, ktorá mu tvrdila, že má príznaky predčasného pôrodu počas rizikového tehotenstva. Tvrdil, že pri zákonnej tolerancii a odchýlke rýchlomera vo vozidle cca 10%, prekročil povolenú rýchlosť asi o 17-18 km/h. Namietal, že trest, ktorý mu bol za spáchanie priestupku uložený, je zjavne neprimeraný závažnosti priestupku. Uviedol, že uložený trest preňho znamená ohrozenie jeho existencie,

nakoľko je držiteľom taxikárskej licencie a živí sa ako taxikár. Podľa názoru krajského súdu, keďže skutkové okolnosti spáchania skutku ani jeho právna kvalifikácia neboli sporné, bolo úlohou súdu len posúdiť primeranosť uložených sankcií. Pri úvahe o druhu a výške trestu správne orgány podľa názoru súdu nedostatočne zohľadnili skutočnosť, že hoci sa žalobca v minulosti opakovane dopustil priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, vždy mu bola ako sankcia uložená peňažná pokuta v dolnej hranici zákonnej sadzby, resp. v jednom prípade pokarhanie. Keďže ani opakované ukladanie pokút za dopravné priestupky nevedli u žalobcu k náprave, postupovali správne orgány správne, keď žalobcovi za prejednávany priestupok uložili nielen peňažnú pokutu v maximálnej možnej sadzbe 7000 Sk, ale aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Nakoľko však tento druh trestu bol u žalobcu použitý prvý krát, mal krajský súd za to, že doba trvania zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v maximálnej možnej výmere 12 mesiacov je s ohľadom na povahu a závažnosť spáchaného skutku a najmä na osobu žalobcu, ktorý pracuje ako taxikár, a je preto na používanie motorového vozidla odkázaný, neprímerane prísna. Krajský súd bol toho názoru, že uloženie sankcie zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 6 mesiacov si dostatočne splní vo vzťahu k žalobcovi svoju represívnu aj preventívnu funkciu a je predpoklad, že povedie u žalobcu k náprave. Preto podľa § 250j ods. 5 a § 250i ods. 2 O.s.p. zmenil napadnuté rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu a nahradil rozhodnutie žalovaného v rozsahu uvedenom vo výroku vlastného rozsudku. O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a napriek čiastočnému úspechu v konaní nepriznal žalobcovi právo na náhradu trov konania, pretože s výnimkou posúdenia primeranosti výšky uloženého trestu zákazu činnosti rozhodnutie žalovaného považoval za správne.

Včas podaným odvolaním napadol predmetný rozsudok žalobca. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 220 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok zmenil v časti zákazu viesť motorové vozidlá tak, že tento zákaz úplne zruší. Krajskému súdu predovšetkým vytkol, že rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania. On sa chcel pojednávania osobne zúčastniť, nakoľko sa cíti vo veci subjektívne nevinný, a to z dôvodov, ktoré podrobne popísal v žalobe. Nedôslednosťou súdu však sa nemohol vyjadriť k tomu, či súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. Súd mu totiž spolu s výzvou na zaplatenie súdneho poplatku doručil výzvu, aby sa v právnej veci žalobcu, ZLOPT, TL, proti žalovanému MŽPSR, vyjadril, či súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. Nemal tušenie, že táto výzva patrí jemu. Nevedel, o čo ide, tak sa to pokúšal telefonicky zistiť na súde. Bezvýsledne. Následne osobne išiel na súd, kde mu povedali na informáciách, aby si podanie nevšimal, keď nie je účastník sporu. Tak sa stalo, že sa nevyjadril, že nesúhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. Tým mu bolo zabránené konať pred súdom, a tak sa cíti byť poškodený. Poukázal na to, že stále pracuje ako taxikár s platnou licenciou, toto je jeho remeslo a obživa. Napriek tomu, že denne najazdí veľa kilometrov odvtedy nespravil žiadny dopravný priestupok. Aj

z tohto pohľadu sa mu uložený trest javí ako neprimeraný. K odvolaniu pripojil koncesnú listinu na vykonávanie koncesovanej živnosti v oblasti vnútroštátnej taxislužby zo 17.2.2005 a výzvu krajského súdu č. k. 2 S 91/07-13 zo dňa 9.5.2007.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách a dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. 1 a 3 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie bolo podané dôvodne.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 249 ods. 1 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou.

Podľa § 250f ods. 1, 2, 3 O.s.p. súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom, ak to účastníci konania zhodne navrhli, alebo ak s tým súhlasia a nie je to v rozpore s verejným záujmom. Súd môže vyzvať účastníka, aby sa vyjadril k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania do 15 dní od doručenia výzvy. Súd môže k výzve pripojiť i doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky. Súd môže rozhodnúť o žalobe bez pojednávania rozsudkom aj vtedy, ak zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z dôvodov uvedených v § 250j ods. 3.

Z predloženého súdneho spisu súdu prvého stupňa odvolací súd zistil:

Poverená vyššia súdna úradníčka na vykonanie niektorých úkonov vo veci dňa 2.5.2007 vykonala úpravu pre súdnu kanceláriu vyzvať žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu vo výške 1000 Sk, v lehote 10 dní pod následkom zastavenia konania, kolkovými známkami (položka 10 písm. b/ sadzovníka súdnych poplatkov) alebo na účet súdu, č. účtu: X. vedeného v peňažnom ústave Štátna pokladnica, a vyzvať žalobcu v súlade s ustanovením § 250f ods. 2 O.s.p., aby sa do 15 dní písomne vyjadril, či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania (súd rozhodne o žalobe bez pojednávania rozsudkom). Ak sa v uvedenej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že k prejednaniu veci bez

nariadenia pojednávania nemá námietky. Výzvy žalobcovi boli doručené 15.5.2007. Kým výzva na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 9.5.2007 bola správne označená generáliami účastníkov konania v prejednávanej veci, výzva z toho istého dátumu č. k. 2 S 91/07-13 obsahovala text: „V právnej veci žalobcu: ZLOPT, TL, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia SR, Bratislava, Vás v y z ý v a m v súlade s ust. § 250f ods. 2 O.s.p., aby ste sa do 15 dní písomne vyjadrili, či súhlasíte s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania (súd rozhodne o žalobe bez pojednávania rozsudkom). Ak sa v uvedenej lehote nevyjadríte, bude sa predpokladať, že k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania nemáte námietky“. Adresátom tejto výzvy bol žalobca. Žalovanému krajský súd doručil žalobu na písomné vyjadrenie. Žalovaný v písomnom vyjadrení na žalobu súhlasil s tým, aby súd rozhodol o žalobe bez pojednávania rozsudkom. Od žalobcu písomný súhlas k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania súdu doručený nebol. Krajský súd určil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na 12.12.2007 o 10.15 hod., č. dv. 50/prízemie. Účastníkov konania na vyhlásenie rozsudku nevolal, miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením. Bez prítomnosti účastníkov konania dňa 12.12.2007 o 10.15 hod. v predmetnej veci bez pojednávania vyhlásil napadnutý rozsudok.

Podľa čl. 48 ods. 1, 2 Ústavy SR nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z čl. 48 ods. 2 ústavy vyplýva právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania, ktorého účelom je umožniť oprávnenej osobe, aby bola prítomná na prerokovaní jej veci v konaní pred orgánom oprávneným o veci rozhodnúť. Podľa názoru odvolacieho súdu výraz „vec“ v tomto prípade znamená celé konanie od podania žaloby až do jeho právoplatného skončenia. Základné právo upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy priznáva účastníkovi konania oprávnenie vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, čo napokon je premietnuté aj v ustanovení § 123 O.s.p.

Ak zákon neustanovuje inak nariadi predseda senátu na prejednanie veci samej pojednávania, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, prítomnosť ktorých je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávania konať (pozri § 115 ods. 1, 2 v spojitosti s § 246c O. s. p.). Ak mieni súd rozhodnúť vo veci samej rozsudkom bez nariadenia pojednávania postupom podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. musia byť naplnené zákonné podmienky uvedené v § 250f O.s.p.

Súd mohol rozhodnúť zákonne o žalobe rozsudkom bez pojednávania len ak účastníci to zhodne navrhli alebo s tým súhlasili a nie je to v rozpore s verejným

záujmom, prípadne ak zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z dôvodov uvedených v § 250j ods. 3 O.s.p.

Z predložených listín odvolaciemu súdu bolo zistené, že súd prvého stupňa kvalifikovane podľa ustanovenia § 250f ods. 2 O.s.p. nevyzval žalobcu, aby sa vyjadril do 15 dní, či nemá námietky proti prejednaniu veci, v ktorej sa obrátil na súd, bez nariadenia pojednávania. Preto nemohol zákonne ani konštatovať, že súhlasí s rozhodnutím o žalobe rozsudkom bez pojednávania. Ak napriek tomu rozhodol vo veci samej bez pojednávania rozsudkom (hoci nezrušil rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 3 O.s.p.), konal „contra legem“, na ktorú vadu konania, keďže boli tým porušené základné práva a slobody občana zaručené ústavou musel odvolací súd prihliadnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, pretože postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť účastníkovi (žalobcovi) konať pred súdom. Vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa, ktorý vec meritórne prejedná a nanovo rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 246c, § 221 ods. 1 písm. f/ ods. 3 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 26. augusta 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová